Procedura postępowania przy szkodach łowieckich

Z roku na rok rośnie znaczenie strat łowieckich w budżetach rolników. Jest to efekt większej wydajności oraz cen płodów, a także wzrostu pogłowia dziczyzny. Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r o zmianie ustawy – Prawo łowickie została podpisana przez Prezydenta RP i weszła w życie 22 lipca. Założono, że ustawa będzie kosztować 80 mln, a po szacunkach potrzeba 300 mln. Nie ma takich pieniędzy i powrócono do punktu wyjściowego.
Ustawa prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 r. (Dz.U.05.127.1066 ze zm.) stanowi, iż dzierżawca bądź zarządca obwodu łowieckiego - którym jest najczęściej koło łowieckie - zobowiązany jest do wynagrodzenia szkód, które zostały wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie i sarny bądź też przy wykonywaniu polowania. Ustawa nakłada jednocześnie na właścicieli lub posiadaczy gruntów rolnych powinność współdziałania, zgodnie z potrzebami, w zabezpieczaniu gruntów przed szkodami.

W przypadku powstania szkód, przedstawiciele dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego dokonują oględzin i ostatecznego szacowania, a także ustalania wysokości odszkodowania. We wspomnianych czynnościach może uczestniczyć, oprócz oczywiście samego zainteresowanego, przedstawiciel właściwej terytorialnie Izby Rolniczej, którym może być członek rady powiatowej izby, gdyż Rady Powiatowe są zgodnie z **ustawą o izbach rolniczych z dnia 14 grudnia 1995 r. (Dz.U.02.101.927 ze zm.)** organem Izby Rolniczej.

Szczegółowy tryb przeprowadzania szacowania wstępnego - oględzin i(lub) szacowania ostatecznego szkód określa **rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. (Dz.U.02.126.1081),** które stanowi uzupełnienie regulacji ustawowej.

Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego zobowiązany jest do poinformowania właściwego miejscowo wójta (burmistrza) oraz właściwej terytorialnie izby rolniczej o osobach uprawnionych do przyjmowania zgłoszeń szkód łowieckich.

W obecnym stanie prawnym postepowanie o odszkodowanie za szkody na podstawie PŁ składa się z kilku etapów, których przeprowadzenie jest konieczne, aby w zgodzie z prawem domagać się odszkodowania. Są ważne, aby przy

ewentualnym sporze móc skierować sprawę do sądu. **Zgłoszenie szkody.** W przypadku wystąpienia szkód rolnik tym osobom daną szkodę zgłasza. Zgłoszenie to powinno być dokonane w/w osobie na piśmie(nie może to być zgłoszenie zbiorowe, np. przez samorząd rolniczy) w terminie 3 dni od dnia jej stwierdzenia lub 14 dni od jej powstania w sadach. Najlepiej wysłać zgłoszenie listem poleconym lub doręczyć osobiście, za potwierdzeniem na kopii. Przepisy nie określają jak ma wyglądać to zgłoszenie - poza danymi adresowymi wniosek powinien zawierać stwierdzenie ,,zgłaszam szkodę…", a następnie określenie daty powstania szkody, przypuszczalnego gatunku, który szkodę wyrządził, miejsce wystąpienia szkody (numer działki, numer obrębu geodezyjnego) , rodzaj uprawy lub płodu rolnego, opisu szkody i jej rozmiaru (m2 ,% uszkodzenia, ton, kg) wg oceny rolnika. Opis szkody nie ma formalnego znaczenia z punktu szacowania szkody, jednak na etapie sprawy sądowej staranność przy sporządzeniu tego opisu jest argumentem na korzyść rolnika. Do wniosku można dołączyć materiał graficzny, nagranie wideo zniszczonego fragmentu pola lub zdjęcie. Jeśli rolnik chce, to może w zgłoszeniu szkody wskazać udział w postępowaniu przedstawiciela izby rolniczej. Powtarzające się szkody na danej uprawie w okresie wegetacyjnym można zgłaszać dowolną ilość razy, oczywiście, kierując się zdrowym rozsądkiem.

Oględziny. Szacowania szkód dokonują upoważnieni przedstawiciele dzierżawcy – po uprzednim uzgodnieniu z poszkodowanym – w terminie 7 dni od zgłoszenia. Może być pełnomocnik poszkodowanego, ale musi mieć upoważnienie na piśmie (najlepiej potwierdzone przez notariusza), ale nie dotyczy to małżonków, którzy mogą swobodnie wykonywać te uprawnienia w ramach zwykłego zarządzania. Podczas oględzin szkody ustala się gatunek zwierzyny, która spowodowała szkodę, rodzaj, stan i jakość uprawy, obszar całej uprawy, przybliżony obszar uprawy, która została uszkodzona oraz szacunkowy procent zniszczenia uprawy na uszkodzonym obszarze. Oględziny – szacowanie może być powtórzone. Z oględzin sporządza się protokół wg urzędowego wzoru, którego rolnik może nie podpisać lub może wnieść uwagi. W czasie oględzin PŁ przypisuje poszkodowanemu bierną role obserwatora, jednak właściwym jest przyjmowanie postawy aktywnej, nastawionej na rzetelne przedstawienie szkody. W przypadku szkód dużych dobrze było sporządzić nagranie lub wykonać kilka zdjęć.

Szacowanie. W przypadku szacowania ostatecznego musi się ono odbyć najpóźniej na dzień przed sprzętem uszkodzonej lub zniszczonej uprawy. Poszkodowany obowiązany jest powiadomić szacującego o terminie planowanego uprzątnięcia uszkodzonych upraw i płodów rolnych najpóźniej na 7 dni przed zamierzonym sprzątnięciem. Zawiadomienie należy sporządzić na piśmie i

przesłać pocztą za potwierdzeniem. Podczas ostatecznego szacowania ustala się gatunek zwierzyny, która spowodowała szkodę, rodzaj i jakość uprawy, obszar całej uprawy, obszar uprawy, który został uszkodzony, procent zniszczenia uszkodzonej uprawy, wysokość odszkodowania. Rolnik ponownie może wnieść zastrzeżenia do protokołu. Uwagi mogą dotyczyć nie tylko rozmiaru szkód ,ale też przyjętego plonu lub ceny.

Wypłata. Wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody, niezależnie od tego czy poszkodowany zgadza się z ustaleniami szacujących i czy podpisał protokół. W przypadku powstaniu sporu o wysokość wynagrodzenia szkody, strony mogą zwrócić się do organu gminy w celu mediacji dla polubownego rozstrzygnięcia sporu.

Gdy stronom nie uda się dojść do porozumienia, tj. ustalić wysokości odszkodowania, możliwe jest wystąpienie na drogę sądową z pozwem o zapłatę. Należy z nim wystąpić do właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości sądu rejonowego – wydziału cywilnego.

Dziki na łące – problem jeszcze większy. Na łąkach i pastwiskach szkody są inaczej szacowane niż na gruntach ornych. Tam prawo przewiduje odrębny sposób postępowania w przypadku szkód wyrządzonych przez dziki. Gdy straty wyrządzą np. walczące jelenie, wtedy nie ma tzw. Szczególnej procedury, ale taka sama, jak przy szkodach na polach- zastosowanie mają zasady ogólne. Wracamy do dzików, wysokość odszkodowania za szkody wyrządzone na łąkach i pastwiskach ustala się na podstawie wartości utraconego plonu (zielonki lub siana) wdanym sezonie wegetacyjnym oraz kosztów doprowadzenia uszkodzonego obszaru do stanu pierwotnego. Odszkodowanie za te szkody ustala się do momentu ruszenia wegetacji. Uszkodzenia letnie szacuje się wg zgłoszeń rolnika (wciągu 7 dni). Odszkodowanie za szkody wyrządzone przez dziki tworzy:

- część polowa, a więc szacunkowa wartość utraconego plonu masy zielonej lub siana,

- rekompensata kosztów doprowadzenia uszkodzonej powierzchni do stanu pierwotnego, czyli najczęściej wyrównania powierzchni TUZ i zasiewu traw.

Z pozoru wszystko jest w porządku, ale w rzeczywistości takie podejście jest krzywdzące dla rolnika. Wyliczone odszkodowanie nie zapewnia bowiem pokrycia rzeczywistych strat, wynikających ze skutków produkcyjnych w stadzie zwierząt. Zryta łąka nawet po zapłaceniu za utratę I pokosu siana i po zrekompensowaniu

ponownego zasiewu przynajmniej przez najbliższe dwa lata nie będzie dawała optymalnych plonów.

Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową – żubry, wilki, rysie, niedźwiedzie i bobry oraz zwierzęta łowne podlegające całorocznej ochronie – łoś, na podstawie **ustawy o ochronie przyrody z dn. 16.04.2004 r.** Zgłoszenia szkód wyrządzanych przez te zwierzęta dokonuje się do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Brak rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy powoduje że do wniosku należy dołączyć wiele załączników a procedura szacowania i wypłaty odszkodowań znacznie się wydłuża.

Są jednak gatunki zwierząt, które powodują szkody w uprawach nie wymienione w obu ustawach. Są to zwierzęta łowne: dzikie gęsi, czaple, lisy, zające, norka amerykańska jak również gatunki chronione- kruki, kormorany, wydry. Uprawy, na których lądują łabędzie, gęsi, wyglądają często jak po przemarszu wojska. Niestety, według prawa nie ma kto płacić za te szkody.

W załączeniu przykładowy protokół strat

Na podstawie top agrar Polska, WIR i internet

sporządził Jan Burblis

- Plik do pobrania: Przykładowy protokół strat | pdf, 685.07 Kb | Pobierz

- Udostępnij
- Drukuj
- PDF

Data publikacji
29.08.2022